

Latvia
ISSP 1999 – Social Inequality III
Questionnaire(Latvian)

Latvijas Universitātes Filozofijas un socioloģijas institūts
Latvijas iedzīvotāju aptauja

Anketu nedrīkst dot respondentam patstāvīgai aizpildīšanai, kā arī ļaut respondentam pašam lasīt atbilžu variantus. Sekojiet instrukcijām kursīvā. Tekstu kursīvā (piem., nevar pateikt) respondentiem nenolasiet.

1. Sākumam mums ir daži jautājumi par iespējām dzīvē gūt sekmes. Lai gūtu sekmes, cik svarīgi ir...

	Tas ir vis-svarīgākais	Ļoti svarīgi	Diezgan svarīgi	Ne pārāk svarīgi	Nemaz nav svarīgi	Nevar pateikt
1. Nākt no turīgas ģimenes?	1	2	3	4	5	8
2. Pazīt īstos cilvēkus?	1	2	3	4	5	8

2. Vai Jūs piekrītat vai nepiekrītat tam, ka ...

	Pilnīgi piekrītu	Piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevar pateikt
1. Latvijā cilvēki tiek atalgoti par savām pūlēm	1	2	3	4	5	8
2. Latvijā cilvēki tiek atalgoti par prāta spējām un prasmi.	1	2	3	4	5	8
3. Lai mūsdienās Latvijā vienmēr gūtu panākumus, ir jābūt korumpētam.	1	2	3	4	5	8

3. Tālāk daži jautājumi par nevienlīdzību. Vai Jūs piekrītat vai nepiekrītat tam, ka ...

	Pilnīgi piekrītu	Piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevar pateikt
1. Nevienlīdzība turpina pastāvēt, jo no tās gūst labumu bagātie un pie varas esošie.	1	2	3	4	5	8
2. Neviena nemācītos daudzus gadus, lai kļūtu par juristu vai ārstu, ja viņš necerētu nopelnīt daudz vairāk nekā parasts strādnieks.	1	2	3	4	5	8
3. Lielas atšķirības ienākumos ir nepieciešamas Latvijas labklājībai.	1	2	3	4	5	8
4. Nevienlīdzība turpina pastāvēt tāpēc, ka vienkāršie cilvēki neapvienojas, lai atbrīvotos no tās.	1	2	3	4	5	8

4. Vai Jūs teiktu, ka Jūsu alga ir ... (Ja Jūs šobrīd nestrādājat, lūdz pasakiet par savu pēdējo darbu.)

1. Daudz mazāka nekā Jūs esat pelnījis.	4. Lielāka nekā Jūs esat pelnījis.
2. Mazāka nekā Jūs esat pelnījis.	5. Nekad neesat strādājis.
3. Tik liela, cik Jūs esat pelnījis.	8. <i>Nevar pateikt.</i>

5. Kā Jūs domājat, cik daudz mēnesī parasti pelna šādu profesiju pārstāvji pēc nodokļu aprēķināšanas? Daudziem cilvēkiem par to nav īstas skaidrības, bet Jūs varat aptuveni minēt.

Pēc Jūsu domām, cik daudz mēnesī pelna:	Cik latu pelna mēnesī
1. kvalificēts rūpnīcas strādnieks	
2. iecirkņa/ģimenes ārsts	
3. lielas privātas Latvijas kompānijas priekšsēdētājs	
4. jurists	
5. pārdevējs	
6. Lielas rūpnīcas īpašnieks - pārvaldnieks	
7. Augstākās tiesas tiesnesis	
8. nekvalificēts rūpnīcas strādnieks	
9. valdības ministrs	
10. Jūsu profesijas pārstāvis (Ja Jūs šobrīd nestrādājat, lūdz pasakiet par savu pēdējo profesiju.)	
11. Nekad nav strādājis	9999

6. Cik daudz, pēc Jūsu domām, šo profesiju pārstāvjiem būtu jāpelna mēnesī, neatkarīgi no tā, ko viņi faktiski saņem?

	Cik latu mēnesī būtu jāpelna
1. kvalificētam rūpnīcas strādniekam	
2. iecirkņa ārstam	
3. lielas privātas Latvijas kompānijas priekšsēdētājam	
4. juristam	
5. pārdevējam	
6. Lielas rūpnīcas īpašniekam - pārvaldniekam	
7. Augstākās tiesas tiesnesim	
8. nekvalificētam rūpnīcas strādniekam	
9. valdības ministram	
10. Jūsu profesijas pārstāvim (Ja Jūs šobrīd nestrādājat, lūdzu pasakiet par savu pēdējo profesiju.)	
11. Nekad nav strādājis	9999

7. Vai Jūs piekrītat vai nepiekrītat tam, ka ...

	Pilnīgi piekrītu	Piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevar pateikt
1. Ienākumu atšķirības Latvijā ir pārāk lielas.	1	2	3	4	5	8
2. Valdības pienākums ir samazināt ienākumu atšķirības cilvēkiem ar augstiem un zemiem ienākumiem.	1	2	3	4	5	8

8. Vai, Jūsprāt, cilvēkiem ar augstiem ienākumiem būtu jāpiemēro augstākas, tādas pašas vai zemākas ienākumu nodokļu likmes nekā tiem, kam ir zemi ienākumi?

1. Daudz augstākas nodokļu likmes	3. Tādas pašas	5. Daudz mazākas
2. Augstākas	4. Mazākas	8. Nevar pateikt

9. Pievērsīsimies starptautiskajām atšķirībām. Vai Jūs piekrītat vai nepiekrītat tam, ka ...

	Pilnīgi piekrītu	Piekrītu	Ne piekrītu, ne nepiekrītu	Nepiekrītu	Pilnīgi nepiekrītu	Nevar pateikt
1. Tagadējās ekonomiskās atšķirības starp bagātajām un nabadzīgajām valstīm ir pārāk lielas.	1	2	3	4	5	8
2. Cilvēkiem pārtikušajās valstīs būtu jāmaksā papildus nodoklis, lai palīdzētu cilvēkiem nabadzīgajās valstīs.	1	2	3	4	5	8

10. Vai tas ir taisnīgi vai netaisnīgi - pareizi vai nepareizi, ka cilvēki ar lielākiem ienākumiem var...

	Ļoti taisnīgi, pilnīgi pareizi	Diezgan taisnīgi, pareizi	Ne taisnīgi, ne netaisnīgi, divējādas jūtas	Diezgan netaisnīgi, nepareizi	Ļoti netaisnīgi, noteikti nepareizi	Nevar pateikt
1. Samaksāt par labāku veselības aprūpi nekā cilvēki ar zemiem ienākumiem.	1	2	3	4	5	8
2. Samaksāt par labāku izglītību saviem bērniem nekā cilvēki ar zemiem ienākumiem.	1	2	3	4	5	8

11. Visās valstīs pastāv atšķirības un pat konflikti starp dažādām sociālajām grupām. Pēc Jūsu domām, cik lielas nesaskaņas ir starp...

	Ļoti lielas nesaskaņas	Lielas nesaskaņas	Ne pārāk lielas nesaskaņas	Nav nesaskaņu	Nevar pateikt
1. nabadzīgajiem cilvēkiem un bagātajiem?	1	2	3	4	8
2. strādnieku šķiru un vidusslāni?	1	2	3	4	8
3. vadītājiem un strādniekiem?	1	2	3	4	8
4. cilvēkiem sabiedrības augšslāņos un apakšslāņos?	1	2	3	4	8
5. jauniešiem un vecākiem cilvēkiem?	1	2	3	4	8

12.1. (Parādiet respondentam kartīti Nr.1) Mūsu sabiedrībā ir cilvēku grupas, kuras ir tuvāk sabiedrības augšai, un grupas, kuras ir tuvāk apakšai. Paskatieties uz skalas. Kur uz šīs skalas Jūs novietotu sevi?

Augša 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Apakša 98 Nevar
pateikt

12.2. Un desmit gadus atpakaļ, kur šajā skalā tad Jūs iederējāties?

Augša 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 Apakša 98 Nevar
pateikt

13. Tagad par Jūsu tagadējo darbu (vai Jūsu pēdējo darbu, ja Jūs pašreiz nestrādājat). Ja Jūs salīdzināt savu darbu ar sava tēva darbu, kad Jums bija 16 gadi, vai Jūsu darba līmenis vai statuss ir (vai bija)...

1. Daudz augstāks nekā Jūsu tēvam	5. Daudz zemāks nekā Jūsu tēvam
2. Augstāks	6. Es nekad neesmu strādājis
3. Apmēram tāds pats	7. Nezinu, ko mans tēvs darīja/ tēvs nekad nav strādājis/ neesmu pazinis savu tēvu/ tēvs bija miris
4. Zemāks	

14. Izlemjot, cik daudz cilvēkiem būtu jāpelna, cik svarīgi, Jūsaprāt, ir šādi apstākļi?

	Vissva- rīgākais	Ļoti svarīgi	Diezgan svarīgi	Ne pārāk svarīgi	Nemaz nav svarīgi	Nevar pateikt
1. ar cik lielu atbildību saistīts darbs	1	2	3	4	5	8
2. izglītībai un apmācībai veltīto gadu skaits	1	2	3	4	5	8
3. vai darbs ir saistīts ar citu cilvēku vadīšanu	1	2	3	4	5	8
4. kas ir nepieciešams, lai apgādātu ģimeni	1	2	3	4	5	8
5. vai cilvēkam ir jāuztur bērni	1	2	3	4	5	8
6. cik labi viņš vai viņa veic darbu	1	2	3	4	5	8
7. cik centīgi viņš vai viņa strādā	1	2	3	4	5	8

15. Vai Jūsu alga ir taisnīga? Mēs nejaudājam, cik Jūs pelnāt vai cik Jūs gribētu pelnīt, bet gan, vai Jūs saņemat atbilstoši Jūsu kvalifikācijai un pūlēm. Vai Jūsu alga ir... (Ja Jūs šobrīd nestrādājat, lūdzu pasakiet par savu pēdējo darbu.)

1. Daudz par mazu nekā ir taisnīgi	4. Nedaudz lielāka nekā ir taisnīgi
2. Nedaudz mazāka nekā ir taisnīgi	5. Daudz par lielu nekā ir taisnīgi
3. Man tā ir apmēram taisnīga	6. Es nekad neesmu strādājis
	8. Nevar pateikt

(Parādiet respondentam kartīti Nr.2) Šīs piecas diagrammas parāda dažādus sabiedrību modeļus. Lūdzu izlasiet aprakstus, aplūkojiet diagrammas un izlemiet, kura no tām vislabāk raksturo Latviju šobrīd.

16.1. Kurš sabiedrības modelis vislabāk atbilst šodienas Latvijai?

1.A 2. B 3. C 4. D 5. E 8 Nevar pateikt

16.2. Kādam, pēc Jūsu domām, vajadzētu būt Latvijai - kuru modeli Jūs izvēlētos?

17.1. (Parādiet respondentam kartīti Nr.2) Tagad, lūdzu, aplūkojiet to diagrammu, kura Jūsaprāt vislabāk raksturo Latviju šobrīd - to sabiedrības modeli, kuru Jūs izvēlējāties pirmo (Jautājumā 16.1). Kur šajā modelī atrodaties Jūs un Jūsu ģimene - augšā, kaut kur pa vidu vai tuvāk apakšai?

Augša 1 2 3 4 5 6 7 Apakša 8 *Nevar pateikt*

17.2. Kur, pēc Jūsu domām, šajā modelī iederētos nekvalificēts rūpnīcas strādnieks?

Augša 1 2 3 4 5 6 7 Apakša 8 *Nevar pateikt*

17.3. Un kur lielas Latvijas kompānijas priekšsēdētājs?

Augša 1 2 3 4 5 6 7 Apakša 8 *Nevar pateikt*

18. Cik daudz grāmatu bija Jūsu ģimenei mājās, kad Jūs bijāt 16 gadus vecs? (visu veidu grāmatas, ieskaitot bērnu un speciālo literatūru, u.c.)

1. Neviena	4. Apmēram 20	7. Apmēram 200
2. 1 vai 2	5. Apmēram 50	8. Apmēram 500
3. Apmēram 10	6. Apmēram 100	9. 1 000 vai vairāk

19. Kad Jums bija 16 gadi, kāda bija Jūsu tēva profesija?

(Aprakstiet pilnībā, norādiet arī nozari un amatu.) _____

_____ 1 _ 1 _ 1 _ 1 _ 1

0000 – tēvu nepazīna, bija miris, nestrādāja 9997 - atteicās atbildēt 9998 - nezina 9999 - nav atbildes

20. Vai šajā darbā Jūsu tēvs vadīja vai bija atbildīgs par citu cilvēku darbu?

1. Nē, viņš nevadīja.	3. Jā, viņš vadīja 10 vai vairāk cilvēkus.
2. Jā, viņš vadīja no 1 līdz 9 cilvēkiem.	8. <i>Nezina.</i>

21. Vai Jūsu tēvs strādāja valsts vai privātajā sektorā, kad Jums bija 16 gadi?

1 Budžeta iestādē (mācību, ārstniecības utt.)	0 Nestrādāja, bija miris
2 Valsts vai pašvaldību uzņēmumā, firmā	8 <i>Nevar pateikt</i>
3 Privātsektorā kā darba devējs vai ņēmējs; pašnodarbinātais	9 <i>Nav atbildes</i>

22. Vai viņš tolaik bija algots darbinieks vai pats sev darba devējs?

1 Pats sev darba devējs	0 Nestrādāja
2 Strādāja algotu darbu	9 <i>Nav atbildes</i>

23. Kāda bija Jūsu tēva izglītība, kad Jums bija 16 gadi?

1. Nekāda	6. Vidējā speciālā
2. Nepabeigta pamatizglītība	7. Nepabeigta augstākā
3. Pamatizglītība	8. Augstākā / bakalaura, maģistra vai doktora grāds
4. Nepabeigta vidējā, arodizglītība	9. <i>Nav atbildes</i>
5. Vidējā	

24. Kāda bija Jūsu mātes izglītība, kad Jums bija 16 gadi?

1. Nekāda	6. Vidējā speciālā
2. Nepabeigta pamatizglītība	7. Nepabeigta augstākā
3. Pamatizglītība	8. Augstākā / bakalaura, maģistra vai doktora grāds
4. Nepabeigta vidējā, arodizglītība	9. <i>Nav atbildes</i>
5. Vidējā	

DEMOGRĀFIJA

d01. Respondenta dzimums: 1. vīrietis 2. sievietē

d02. Jūsu vecums: 1 _____ l gadu (*pilnu gadu*) 99. *Nav atbildes*

d03. Kāds ir Jūsu ģimenes stāvoklis?

1. Precējies
2. Atraitnis, atraitne
3. Precējies, bet dzīvo šķirti
4. Šķīries
5. Neprecējies
9. *Nav atbildes*

Tiem, kas nav precējušies, ir atraitnis vai atraitne, vai arī šķīries, jautājiet:

d04. Vai Jums ir pastāvīgs partneris, ar ko Jūs dzīvojat kopā? 1. Jā
2. Nē

d05. Kopumā ņemot, cik gadus jūs esat mācījies (skolā, arodskolā, augstskolā, bet ne kvalifikācijas paaugstināšanas vai pārkvalificēšanāsursos utt.)?

Tiem, kuri aptaujas brīdī mācās atzīmēt: 95. pašreiz mācās skolā vai 96. pašreiz mācās augstskolā

*Tiem, kuri aptaujas brīdī nemācās, norādīt pilnus apmācības gadus 1 _____ l 98. nevar pateikt
99. Nav atbildes*

d06. Jūsu izglītība:

1. Nepabeigta pamatizglītība
2. Pamatizglītība
3. Nepabeigta vidējā, arodizglītība
4. Vidējā
5. Vidējā speciālā
6. Nepabeigta augstākā
7. Augstākā / bakalaura, maģistra vai doktora grāds
9. *Nav atbildes*

d07. Vai Jūs pašlaik

1. Strādājat pilnu darba nedēļu (40 un vairāk stundu)
2. Strādājat pusslodzi (15 līdz 40 stundas nedēļā)
3. Strādājat mazāk kā 15 stundas nedēļā
4. Palīdzat citiem ģimenē (firmā, uzņēmumā)
5. bezdarbnieks
6. students, skolnieks
7. pensijā
8. māsaimniece/māsaimnieks; veic mājasdarbus
9. pastāvīgi darba nespējīgs (invalīds)
10. cita nenodarbināto grupā

d08. Cik stundas nedēļā Jūs parasti strādājat? 1 _____ l stundas

00 - nestrādā 97 - atteicās atbildēt 98 - nevar pateikt 99 - nav atbildes

d09. Kāda ir Jūsu profesija?

(Norādiet arī nozari un amatu, kurā respondents strādā).

1 _ 1 _ 1 _ 1 _ 1

0000 - pašlaik nestrādā 9997- atteicās atbildēt 9999 - nevar pateikt 9999 - nav atbildes

d10. Vai Jūs vadāt vai esat atbildīgs par citu cilvēku darbu? 1. Jā 2. Nē

0. Nestrādā 7. Atteicās atbildēt 8. Nevar pateikt 9. Nav atbildes

d11. Vai Jūs strādājat valsts vai privātajā sektorā?

1 Budžeta iestādē (mācību, ārstniecības utt.)	8 Pašnodarbinātais
2 Valsts vai pašvaldību uzņēmumā, firmā	0 Nestrādā
3 Privātsektorā kā darba devējs vai ņēmējs	9 Nav atbildes

d12. Vai Jūs esat algots darbinieks vai pats sev darba devējs?

1. Pats sev darba devējs
2. Strādā algotu darbu
0. Nestrādā
9. Nav atbildes

d13. Kāds ir precīzs nodarbināto skaits Jūsu firmā, uzņēmumā?

1 _____ l cilvēku 0000 - nav darba devējs 9999 - nav atbildes

d14. Vai Jūs esat arodbiedrības biedrs? 1. Jā 2. Nē 9. Nav atbildes

d15. Vai Jūsu vīrs/sieva pašlaik

1 Strādā pilnu darba nedēļu (40 un vairāk stundu)	7 pensijā
2 Strādā pusslodzi (15 līdz 40 stundas nedēļā)	8 mājsaimniece/mājsaimnieks; veic mājasdarbus
3 Strādā mazāk kā 15 stundas nedēļā	9 pastāvīgi darba nespējīgs (invalīds)
4 Palīdz citiem ģimenes locekļiem	10 cita nenodarbināto grupā
5 bezdarbnieks	00 nav precējies/ usies
6 students, skolnieks	99 nav atbildes

d16. Kāda ir Jūsu vīra/sievas profesija? (Norādiet arī nozari, kurā vīrs /sieva strādā) _____

_____ 1 _ 1 _ 1 _ 1 _ 1

0000 - nav precējies/usies, vīrs/sieva nestrādā 9997 - atteicās atbildēt 9998 - nezina 9999 - nav atbildes

d17. Kādi pagājušā mēnesī bija Jūsu ģimenes ienākumi pēc nodokļu atvilkšanas, ņemot vērā visus ienākumus - algas, stipendijas, pabalstus, pensijas utt.?

1 _____ l latu

d18. Kādi pagājušā mēnesī bija Jūsu personīgie ienākumi pēc nodokļu atvilkšanas, ņemot vērā visus ienākumus - algas, stipendijas, pabalstus, pensijas utt.?

1 _____ l latu

d19. - d20. Cilvēku skaits Jūsu ģimenē: 1 _____ l pieaugušo

1 _____ l bērnu vecumā līdz 18 gadiem

.....

Kopā ģimenē 1 _____ l cilvēku

d21. Kurai politiskajai partijai Jūs visbiežāk piekristāt ? (Ierakstiet numuru, kāds partijai ir kartītē Nr. 3. Ja partijas nav šinī sarakstā, ierakstiet tās pilnu nosaukumu)

97. Nevienai partijai

98. Nevar pateikt

99. Nav atbildes

d22. Par kuru partiju Jūs balsojāt 7. Saeimas vēlēšanās 1998.gada rudenī? (Iedodiet respondentam kartīti Nr.3, tad ierakstiet viņa norādītās partijas numuru)

Nr. _____

96. Nebalsoja

97. Atteicās atbildēt

98. Nezin, neatceras

99. Nav atbildes

d23. Ja 7. Saeimas vēlēšanās 1998. gadā Jūs nepiedalījāties, tad kādu iemeslu dēļ?

1. Man nebija tiesību vēlēties

2. Es gribēju vēlēties, bet man nebija iespēju apmeklēt vēlēšanu iecirkni

3. Es nepietiekoši labi izprotu politiku

4. Vēlēšanas mani īpaši neinteresēja

5. Es gribēju, bet aizmirsu to izdarīt

6. Es nepiedalījos vēlēšanās savas pārlicības dēļ

7. Es nevarēju izvēlēties, par ko vēlēties

8. Nebija tādas partijas, par kuru es gribētu vēlēties

97. Cits iemesls (lūdzu uzrakstīt) _____

98. Nevar pateikt

d24. Kādas reliģiskās grupas (konfesijas) loceklis Jūs esat?

1 Katolis

6 Pareizticīgais

2 Jūdaists

7 Citas konfesijas kristietis

3 Musulmanis

8 Citas konfesijas ticīgais

4 Baptists

90 Nav ticīgs

5 Protestants, luterānis

97 Atteicās atbildēt

d25. Cik bieži Jūs apmeklējat dievkalpojumus?

1 Vismaz vienu reizi nedēļā

5 Retāk

2 2 - 3 reizes mēnesī

6 Dievkalpojumus neapmeklējat

3 Reizi mēnesī

7 Atteicās atbildēt

4 Vairākas reizes gadā

8 Nevar pateikt

d26. Kurai no minētajām sociālajām grupām Jūs varētu sevi pieskaitīt?

1 Zemākā grupa

4 Vidusšķira

2 Strādnieku šķira

5 Augstākā vidusšķira

3 Augstākā strādnieku šķira / zemākā

6 Augstākā šķira

vidusšķira

8 Nevar pateikt

d27. Jūsu tautība:

1. Latvietis

2. Krievs

3. Cita (norādiet) _____

Pateicamies par atsaucību!

Aizpilda intervētājs tūlīt pēc intervijas

d28. Kādā valodā notika intervija?

1. latviešu

2. krievu

d29. Aptaujas adrese: _____ | | |

d30. Apdzīvotās vietas tips:

1. Rīga
2. Daugavpils, Liepāja, Jelgava, Ventspils, Jūrmala, Rēzekne
3. Rajona centrs
4. Cita pilsēta
5. Pilsētciemats
6. Neliels ciemats, ciems, lauki

d31. Reģions:

1. Rīga
2. Vidzeme
3. Kurzeme
4. Zemgale
5. Latgale

d32. Rajons: | |

d33. Datums, kad notika intervija: | |

d34. Intervijas ilgums? | | minūtes

d35. Intervētāja vārds, uzvārds, _____ Apliecības numurs:
1 | 1 | 1 | 1

Aizpilda institūtā

d36. Apdzīvotās vietas lielums:

1. mazāk par 2000 iedzīvotāju
2. 2 000 - 5 000 iedzīvotāju
3. 5 000 - 10.000
4. 10 000 - 20 000
5. 20.000 - 50.000
6. 50.000 - 100.000
7. 100.000 - 500.000
8. Vairāk par 500.000

d37. Anketas valoda: 1 2

d38. Anketas Nr.: _____